

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE AL
REPUBLICII MOLDOVA

COLEGIUL DE MEDICINĂ VETERINARĂ ȘI ECONOMIE AGRARĂ
DIN BRĂTUȘENI

APROBAT

Consiliului Profesoral

Proces-verbal nr. 2

din 25. 09. 2020

S. Dolișcinschi

**REGULAMENT
PRIVIND DESFĂȘURAREA PROCESULUI
EDUCAȚIONAL DIN PERSPECTIVA
EDUCAȚIEI INCLUZIVE ÎN
IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie
Agrară din Brătușeni**

BRĂTUȘENI, 2020

REGULAMENT PRIVIND DESFĂȘURAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL DIN PERSPECTIVA EDUCAȚIEI INCLUZIVE ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL TEHNIC anul de studii 2020 – 2021

În conformitate cu cadrul normativ în vigoare, persoanele cu CES (cerințe educaționale speciale), înmatriculate în IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni (ÎPT), participă la procesul educațional prin: realizarea programului de formare profesională la specialitatea selectată, în grupa de elevi, cu sprijin adecvat; colaborarea cu cadrele didactice privind realizarea activităților individuale de învățare și suport; accesarea învățământului la distanță, inclusiv on-line, în cazul când nu este posibilă deplasarea persoanei cu dizabilitate severă la IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni, cu acordul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării sau în cazul selectării modelului de studiu de către IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni în contextul pandemiei COVID-19.

Un rol important în asigurarea incluziunii educaționale a elevilor cu CES în cadrul IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni revine cooperării între instituțiile de învățământ general și celor de învățământ profesional tehnic; crearea unui climat educațional favorabil și a unui mediu de învățare prietenos; asigurarea accesului la serviciile de ghidare în carieră și consiliere pentru elevii cu cerințe educaționale speciale; ajustarea procesului educațional la necesitățile elevilor cu cerințe educaționale speciale prin tehnologii asistive și comunicare asistată.

Realizarea procesului educațional la distanță, inclusiv online a elevilor cu dizabilități, se caracterizează prin utilizarea tehnologiilor într-o manieră diferențiată, ținând cont de particularitățile dezvoltării psihofizice, nevoile educaționale speciale ale elevilor și limitările acestora. În scopul asigurării calității procesului educațional la distanță, inclusiv online, IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni va organiza, la începutul activității, o evaluare a competențelor elevului de a utiliza echipamentul care asigură învățământul la distanță.

În cadrul organizării procesului educațional la distanță, inclusiv online, se va ține cont de următoarele:

- Modificarea/adaptarea conținutului și modului de rezolvare a sarcinilor de învățare;
- Alocarea unei durate mai mari de timp pentru realizarea sarcinilor de învățare;
- Modificarea/adaptarea tehnologiilor de evaluare a performanțelor școlare;
- Oferirea de note explicative scrise, dispozitive de transcriere, de ascultare sau oricare alte dispozitive care facilitează obținerea rezultatelor academice;
- Asigurarea pauzelor între lecții de cel puțin 15-20 minute;
- Oferirea unui feed-back permanent elevilor.

Cele mai cunoscute tehnologii asincrone care pot fi utilizate în organizarea învățământului la distanță sunt următoarele:

Mesajul electronic este o tehnică ușor de utilizat de către orice elev cu CES, fiind necesară o instruire minimală.

Forumul este un tip de comunicare asincronă (cunoscut și cu denumirile de "buletin de bord" și/sau "panou de mesaje") care se diferențiază de lista de corespondență prin faptul că utilizatorii forumurilor trebuie să acceseze o locație de pe web pentru a citi și posta mesaje (spre deosebire de email când mesajele se trimit automat). De asemenea, forumurile permit gruparea mesajelor după tematici, făcând discuțiile ușor de urmărit.

Transmisiunile video presupun transmiterea unui segment de curs/lecție, înregistrat în prealabil, și nu presupune interacțiunea între pedagogi și elevi. Materialele pre-înregistrate (vizuale și audio) vor fi pregătite în aşa fel încât să fie accesibile copiilor cu diferite cerințe educaționale speciale.

În procesul elaborării prezentărilor PowerPoint în cadrul învățământului la distanță, se recomandă următoarele:

- Fonturile utilizat în cadrul prezentărilor PowerPoint trebuie să fie clare, concise, lizibile, astfel încât elevii cu deficiențe de vedere să le poată vedea clar;
- Plasarea cuvintelor cheie în contrast suplimentar cu fundalul (folosirea opțiunii Bold a literelor, dar și a opțiunii de a colora fundalul sau de a sublinia textul), astfel încât elevii cu deficiențe de vedere să vadă clar textul;
- Citirea cu voce tare a denumirii linkurilor, astfel încât elevii cu deficiențe de vedere să aibă posibilitate să noteze;
- Adaptarea conținutului pentru elevii cu deficiențe de auz, cu ajutorul limbajului semnelor sau al subtitrărilor suplimentare;
- Asigurarea unui sunet clar și fără ambiguități a prezentărilor video, astfel încât elevii cu deficiențe de auz să poată urmări conținutul acestora;
- În cazul elevilor cu disartrie, este recomandat planificarea sarcinilor individuale în formă de test, oferirea posibilității comunicării în formă scrisă, prin chat, utilizarea fișelor cu notițe: *Da* sau *Nu* sau a unor simboluri speciale.

Individualizarea procesului educațional

Individualizarea procesului educațional pentru elevii cu cerințe educaționale speciale se organizează prin adaptări curriculare, pe două căi:

- 1. Adaptări curriculare (adaptarea strategiilor de predare-învățare-evaluare)**
- 2. La acest tip de adaptări se referă:**

Adaptările psihopedagogice – modificări operate în proiectarea și realizarea fiecărei componente a procesului educațional: predare, învățare, evaluare, pentru a facilita încadrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale în procesul educațional efectiv;

Adaptările în materie de evaluare – modificări ale metodelor/tehnicielor de evaluare, stabilite pentru a facilita demonstrarea potențialului elevilor cu CES și a competențelor achiziționate;

Adaptări ambientale – schimbări în mediul fizic al instituției (săli de clasă, spații de uz comun), care să asigure accesul efectiv al elevilor la procesul de învățare.

- 3. Modificări curriculare (modificarea finalităților, conținuturilor și/sau strategiilor).**

Decizia cu privire la elaborarea curriculumului modificat ține de competența cadrului didactic la disciplină, examinată și agreată de echipa PEI. Curriculumul modificat se examinează și se aprobă, în calitate de componentă a PEI, de către Consiliul Pedagogic și se validează prin ordin. Curriculum modificat poate fi elaborat la una sau mai multe discipline de studiu. Elevii cu CES, care au studiat în baza unui *Curriculum general adaptat sau curriculum modificat*, dispun de posibilități/oportunități de a trece la Curriculum general pentru realizarea obiectivelor stipulate în Curriculum învățământului profesional tehnic.

În cazul organizării procesului educațional la distanță, activitatea cu elevii cu cerințe educaționale speciale se va desfășura preponderent prin mijloacele tehnice disponibile și accesibile tuturor beneficiarilor (telefon, aplicații de video call, platforme on-line, e-mail etc.). Administrația IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni va stabili modalitatea de organizare a procesului educațional individualizat la disciplinele de studii școlare în condițiile desfășurării învățământului la distanță.

În organizarea activităților și asistenței educaționale a elevilor în cadrul ÎPT se va asigura /ține cont de: evaluarea nivelului de dotare TIC și conectare a instituției; stabilirea orarului activităților; stabilirea mijloacelor de comunicare la distanță cu elevii utilizând platformele educaționale disponibile; identificarea strategiilor de lucru orientate spre realizarea la distanță a finalităților de studiu prevăzute în curriculum PEI al elevului; durata intervențiilor sincron, pornind de la specificul dizabilității și nivelul de dezvoltare a elevului cu cerințe educaționale speciale; monitorizarea eficienței și calității

procesului privind planificarea, organizarea și realizarea învățământului la distanță pentru elevii cu cerințe educaționale speciale /dizabilități.

În procesul de planificare a intervențiilor pentru asistența individualizată a elevului cu cerințe educaționale speciale, se stabilesc obiective concrete și activități pentru realizarea acestora, resurse necesare pentru realizarea sarcinilor (conținuturi educaționale, materiale, persoane implicate), se indică rezultatele scontate.

Planul educațional individualizat (PEI)

În planificarea și organizarea procesului educațional individualizat pentru elevii cu cerințe educaționale speciale în IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni, Planul educațional individualizat va prezenta reperul activității, care vizează atât suportul educațional individualizat, precum și suportul noneducațional, adecvat situației elevului.

Anul de studii 2020-2021 va începe cu o evaluare a competențelor proiectate în anul de studii 2019-2020, incluzând în Planul educațional individualizat curent consolidarea/ recuperarea lor.

În acest scop cadrele didactice vor realiza următoarele acțiuni:

- Furnizarea informației privind rezultatele evaluărilor competențelor elevilor la început de an școlar în materia respectivă de studiu, pentru a identifica punctele forte și necesitățile elevului;
- Estimarea gradului de realizare a obiectivelor din Planul educațional individualizat pentru anul de studii 2019-2020, adaptând/modificând în mod corespunzător strategiile de predare-învățare-evaluare și finalitățile, conținuturile la potențialul elevului;
- Planificarea și realizarea la fiecare disciplină etapa de recuperare a obiectivelor nerealizate în anul de studii 2019-2020 pentru fiecare elev cu CES.

Un rol deosebit va reveni structurării activității de consolidare/ aprofundare/ recuperare din perspectiva asigurării continuității finalităților educaționale și organizării activităților didactice în vederea dezvoltării competențelor pornind de la potențialul și necesitățile elevului.

PEI se va elabora pentru fiecare elev cu CES. Obiectivele PEI urmăresc dezvoltarea competențelor profesionale în conformitate cu potențialul și capacitatea de participare a elevului cu CES. Instituția de ÎPT va analiza situația elevilor cu CES și în dependență de aceasta va elabora PEI-ul elevilor în termen de cel mult 60 de zile de la data înmatriculării acestora în instituția de ÎPT. Elaborarea PEI se face prin consultarea persoanei elevului cu CES și, după caz, cu implicarea părinților.

PEI se elaborează în manieră participativă de către echipa PEI, fiecare membru al echipei PEI având responsabilitatea să reflecte obiectiv capacitațile și necesitățile elevului cu CES. Echipa PEI

include şeful de secţie didactică, cadrele didactice pe discipline/unităţi de curs, metodistul, diriginte, psihologul școlar și după caz, alți specialiști: pedagogul social, asistentul medical, asistentul personal etc. Componența echipei PEI se coordonează de către Secția didactică/ Consiliul metodico-științific/ Comisia metodică(catedrele) și se aprobă prin ordin. Coordonator al echipei PEI este dirigintele grupei în care este înscrisă persoana cu CES sau șeful de secție didactică/ directorul adjunct pentru instruire și educație. PEI-ul elaborat se prezintă pentru aprobare Consilului profesional și se validează prin ordin.

Managementul educației incluzive în cadrul IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

Lucrul în echipă presupune cooperarea între toți specialiștii care asistă elevul și care au sarcina de a facilita satisfacerea necesităților acestuia:

Administrația instituției: validează, prin ordin, decizia Consiliului profesional privind aprobarea PEI și/sau a modificărilor în urma revizuirii/actualizării PEI; încurajează implicarea părinților și a elevului în procesul PEI.

Consiliul profesional: aprobă PEI; examinează, periodic, activitatea (calitatea, eficiența) structurilor/serviciilor de suport și progresele beneficiarilor de suport; aprobă admiterea elevilor, inclusiv cu cerințe educaționale speciale la studii, promovarea și admiterea la susținerea probelor de absolvire, calificare și certificare.

Consiliul de administrație: aprobă lista persoanelor cu CES din instituție, beneficiare de suport educațional și non-educațional pentru incluziune efectivă și calitativă; monitorizează asigurarea condițiilor adecvate pentru încadrarea persoanelor cu CES în mediul și procesul educațional.

Secția: coordonează și monitorizează procesul de asistență a elevilor cu CES în IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni în scopul asigurării incluziunii reale și efective și analizează, periodic, evoluția școlară a persoanelor cu CES, informând Consiliul de administrație și/sau Consiliul profesional privind rezultatele analizelor efectuate; coordonează, procesul de elaborare, realizare și revizuire/actualizare a PEI.

Consiliul metodico-științific/ Catedrele de profil: coordonează elaborarea, aprobă și asigură implementarea evaluării prevocaționale a candidaților la admitere la specialitățile pentru care se organizează proba de aptitudini; organizează și monitorizează procesul PEI: elaborarea, realizarea, revizuirea/actualizarea.

Consiliul elevilor: determină modalitățile și asigură implicarea și participarea persoanelor cu CES în structurile și în procesele de autoguvernare în instituție și în comunitate, pentru a asigura participarea lor la procesul decizional;

Dirigintele grupei /șeful de secție didactică/directorul adjunct: coordonează procesul de elaborare a adaptărilor pedagogice, în vederea asigurării că PEI va ajuta elevul să progreseze.

Metodistul: oferă consultanță privind conținuturile și resursele educaționale/de sprijin/de consiliere; colaborează cu cadrele didactice, de sprijin, cu toată echipa PEI.

Psihologul școlar: planifică asistența psihologică a elevului; concretizează adaptările psihopedagogice necesare în organizarea procesului educational.

Cadru didactic: furnizează informații privind rezultatele evaluării competențelor elevului în materia respectivă de studiu, pentru a identifica punctele forte și necesitățile elevului; coreleză proiectarea didactică (de lungă și de scurtă durată) cu PEI prin stabilirea obiectivelor specifice pentru elevul cu CES. În cazul învățământului la distanță, precizează, prin intermediul dirigenților, accesul și disponibilitatea elevilor la diverse platforme/mijloace TIC, în scopul identificării mijloacelor utilizate în procesul educational.

Alți specialiști (în funcție de resursele disponibile ale instituției): pedagogul social, asistentul medical, asistentul personal etc: furnizează personalului implicat în asistența elevului informații necesare pentru realizarea strategiilor stabilite.

Stagiile de practică și procesul educațional

Stagiile de practică pentru elevii cu CES în IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni se organizează conform reglementărilor generale și pot fi incluse în PEI, fiind individualizate pentru fiecare caz concret. Elevii cu cerințe educaționale speciale vor beneficia, în procesul stagiori de practică, de suportul cadrului didactic, sau după caz, a cadrului didactic de sprijin și al unei persoane nominalizate de întreprindere/agentul economic în care se desfășoară stagiu.

Evaluarea

Evaluarea progresului școlar al elevilor școlarizați prin învățământ la distanță, inclusiv online se realizează prin *evaluare curentă și evaluare finală*. Evaluarea curentă se organizează în baza Planului educațional individualizat, aprobat în conformitate cu reglementările în vigoare, ținând cont de adaptările indicate și curriculumul în baza căruia elevul parurge materia de studiu. În scopul creării condițiilor specifice de susținere de către elevii cu CES a probelor de evaluare și calificare, î IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni aproba proceduri specifice de organizare a examenelor de calificare. Procedurile specifice de organizare a examenelor de calificare vor prevedea elaborarea/adaptarea probelor de examinare în conformitate cu CES și finalitățile PEI, în baza evaluării necesităților complexe ale elevului.

Adaptările în materie de evaluare se stabilesc, prin consens, de către echipa PEI și includ:

Adaptarea condițiilor de evaluare: extinderea argumentată a timpului destinat efectuării evaluărilor scrise; realizarea unei pauze în cadrul evaluării scrise, în caz de necesitate; asigurarea, după caz, a posibilității de comunicare prin limbajului mimico-gestual; asigurarea unui spațiu adaptat specificului dizabilității etc.

Adaptarea materialelor pentru evaluare: traducerea în limbajul Braille, mărirea materialelor pentru examene din format A4 în format A3; editarea/tipărirea textelor cu caractere mai mari decât cele tipărite în mod obișnuit, cu spații mai mari, cu alte ajustări grafice, cromatice etc).

Utilizarea echipamentelor: scrierea sarcinilor de evaluare la computer, utilizarea alfabetului Braille la computer.

În proiectarea demersului individual de evaluare al elevului cu cerințe educaționale speciale, cadrele didactice vor porni anume de la tipul de dificultate stabilit și va trebui să țină cont atât de caracteristicile elevului, cât și de modul individual în care acesta își poate dobândi competențele cerute de curriculum.

Progresul școlar al elevului cu cerințe educaționale speciale se va urmări prin corelarea a ceea ce poate să facă el la un moment dat al învățării, făcându-se comparația între starea inițială și nivelul la care a ajuns prin învățare. Evaluarea raportată la curriculum și anume evaluarea sumativă se va face în scopul stabilirii nivelului de achiziții școlare la care a ajuns elevul după o anumită perioadă de învățare, pentru a-i permite trecerea la următoarea etapă.

În cadrul evaluării elevilor cu CES în procesul educațional se recomandă utilizarea metodelor corespunzătoare pentru evaluarea și validarea rezultatelor învățării. Este important ca printre resursele și cursurile care sunt disponibile de la distanță să fie integrată și evaluarea la diferite etape, printre care: *comentarii imediate, relevante și constructive pentru elevi; evaluarea formativă bazată pe observații, interacțiuni, discuții de grup, chestionare strategice, proiecte creative și alte sarcini stimulative de evaluare a elevilor; evaluarea cu note și evaluările sumative, precum sunt examenele de la sfârșit de an.*